

Беларускі Універсітэт

Орган парткома, рэктарата, камітэта ЛКСМБ, прафкома і мясцома
Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя В. І. Леніна

№ 24 (302)

Пятніца, 25 кастрычніка 1957 года

Цана 20 кап.

НАДЗЁННЫЯ ПЫТАННІ ПАРТЫЙНАГА ЖЫЦЦЯ

Справадзачна-выбарчыя сходы ў партыйных арганізацыях факультэта прайшлі на высокім ідэйным узроўні. Ім папярэднічала значная падрыхтоўчая праца, зробленая партыйным бюро. Станоўчым бокам усіх сходаў была высокая актыўнасць камуністаў. Аб гэтым гаворыць той факт, што ў спрэчках на партыйных сходах выступіла больш 60 членаў і кандыдатаў партыі, якія па-дзелавому аналізавалі работу партыйнага бюро, указвалі на дасягненні, канцэнтравалі ўвагу на недахопах, уносілі канкрэтныя прапановы па іх ліквідацыі.

Партыйныя сходы паказалі сталасць і бяздольнасць факультэцкіх арганізацый, якія правільна разумеюць свае задачы і актыўна працуюць над іх пераўтварэннем у жыццё. Значная праца за справадзачны перыяд была зроблена партыйнымі арганізацыямі геафака (былы сакратар І. І. Трухан), біяфака (былы сакратар А. І. Паллау). Камуністы усіх факультэтаў добра сумелі працаваць над падрыхтоўкай высокакваліфікаваных, усебакова адукаваных і ідэйна выхаваных спецыялістаў для розных галін народнай гаспадаркі і культуры. На партыйных сходах камуністы добра адклікаліся аб рабоце камуністаў тт. Паулючэнка, Ермоленка, Баркана, Савачкіна, Дарогіна, Зянькова, Янкуоскага, Лук'янавай, Сікорскага, Захаравай і многіх іншых таварышоў.

Агульным недахопам на усіх факультэтах, як паказалі сходы, з'яўляецца пасіўнасць камсамольскіх арганізацый. Адзначаючы станоўчы бакі ў рабоце камсамола, выступаўшыя камуністы падкрэслівалі слабую палітычную і працоўную актыўнасць многіх камсамольцаў, якія усё яшчэ недобра сумелі адносіцца да вучобы, парушаюць дысцыпліну, не берагуць агульнанародную маёмасць, не адзначаюцца руплівасцю ў бізнё. Між тым, камсамольскія бюро і камітэт не прымаюць дзейных мер да таго, каб жывяць маючыся недахопы і ўзняць узровень камсамольскай работы. Камуністы указвалі таксама і на тое, што партыйнае бюро не заўсёды аказвала неабходную дапамогу камсамольскім арганізацыям на факультэтах.

Многія камуністы звярнулі сур'ёзную ўвагу на неабходнасць паліпшэння спартыўна-масавай работы на факультэтах. Камуністы філфака гаварылі аб тым, што ў паліпшэнні гэтай работы многае маглі б зрабіць камуністы спеца-

федры. У сувязі з гэтым было ўзнята пытанне аб замацаванні членаў спецафедры па факультэцкіх партыйных арганізацыях. Такія-ж прапановы вылучаліся і на партсходах іншых факультэтаў.

Вельмі сур'ёзную заўвагу ў адрас парткома зрабілі камуністы геафака. Яны крытыкавалі стыль работы парткома, які безупынна засядае, у многіх пытаннях падмяняе факультэцкія партыйныя, камсамольскія, прафсаюзныя і іншыя грамадскія арганізацыі. Выклікаючы вельмі часта на свае паседжанні сакратароў партыйных арганізацый, партком тым самым адрывае іх ад непасрэднай работы сярод мас. Аб гэтым гаварылася і на сходах другіх факультэтаў.

Крытыку трэба прызнаць правільнай. Вынікі работы парткома і партыйных бюро маглі быць значна лепшымі, калі-б іх члены больш працавалі непасрэдна з людзьмі на факультэтах, курсах, у гуртках і інтэрнатах. У рабоце парткома сапраўды пераважае такая форма работы, як паседжанні, на якіх кожны раз разглядаецца нямаля самых рознастайных пытанняў. Карысці больш значна больш, калі-б многія з гэтых пытанняў разглядаліся рэктаратам, партыйнымі арганізацыямі факультэтаў, камітэтам камсамола, прафкомам, мясцомам, мастацкім саветам, камітэтам ДТСААФ.

Цэнтр увагі трэба накіраваць на кантроль за своєчасным выкананнем прынятых рашэнняў. Напрыклад, па пытанню правядзення падпіскі на перыядычны друк на працягу года прымаўся некалькі рашэнняў, а з падпіскай па-ранейшаму справа абстаіць дрэнна. Так, 4 кастрычніка на хімфаку яшчэ не было падпісных лістоў, а пачалася падпіска І-га.

Прайшоўшы справадзачна-выбарчыя сходы паказалі, што факультэцкія партыйныя арганізацыі ўжо набылі некаторы вопыт партыйнай работы і цалкам здольны паспяхова вырашаць стаячы перад імі задачы. Парткому трэба сістэматычна удасканальваць свае формы і метады кіраўніцтва, усімі сіламі заахвочваць і развіваць творчую ініцыятыву партыйнага бюро, штодзённа дапамагаць ім у рабоце. Інтэрэсы справы працягваюць таксама працягваюць больш клопату аб камсамоле, умела падбіраюць і выхоўваюць камсамольскія кадры.

І. М. ІГНАЦЕНКА,
намеснік сакратара парткома
БДУ.

Мая мара ажыццявілася!

Ва ўніверсітэт я прыйшла зусім нядаўна. Яшчэ тры месяцы назад я працавала на Мінскім радыёзаводзе. Два гады вучобы ў рамесным вучылішчы далі мне спецыяльнасць радыёмантажніцы. Цікавая і захапляючая спецыяльнасць, і я вельмі палюбіла яе.

Але жаданне паступіць у ВДУ не пакідала мяне. Працуючы на заводзе, я закончыла вячэрнюю школу рабочай моладзі. І вось я, студэнтка I курса фізіка-матэматычнага факультэта БДУ, з захапленнем слухаю лекцыі кваліфікаваных выкладчыкаў універсітэта.

Мая мара ажыццявілася!

Л. ВЕЛІЧКА,
студэнтка I курса фізмата.

Пролетары ўсіх краін, еднаццася!

ІДУЦЬ ЗАНЯТКІ Ў СЕТЦЫ ПАРТЫЙНАЙ АСВЕТЫ

стычнай рэвалюцыі (1917—1957 гг.). У канцы гуртка Т. А. Базылеу зрабіў кароткія вывады, адказаў на пытанні слухачоў.

Кіраўнік гуртка пазнаёміў слухачоў з планам наступнага субседавання, указаў пералік дадатковай літаратуры. Пасля кожнага вывучанага раздзела намечана праводзіць семінары. Гэта дасць магчымасць слухачам самастойна працаваць з першакрыніцамі і такім чынам замацоўваць веды.

Улічваючы узровень падрыхтоўкі слухачоў, наступныя заняткі будуць прысвечаны раздзелам палітычнай эканоміі капіталізма. Вывучэнне даных раздзелаў намечана закончыць да канца бягучага навучальнага года. Вывучэнне эканамічнай тэорыі будзе звязана з вывучэннем канкрэтнай эканомікі.

Я. ІВАНУСКАЯ,
удзельнік гуртка.

**Вывучаем
Тэзісы
„Да саракагоддзя Вялікай
Кастрычніцкай
соцыялістычнай
рэвалюцыі“**

**У філасофскім
гуртку**

Цікава і арганізавана прайшоў першы семінар філасофскага гуртка геаграфічнага факультэта. Вывучаліся два першыя раздзелы Тэзісаў Адзела прапаганды і агітацыі ЦК КПСС і Інстытута марксізма-ленінізма пры ЦК КПСС «Да саракагоддзя Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі (1917—1957 гг.)».

Глыбокія веды матэрыялу паказалі тт. Дзёмненцьеў, Крышчановіч, Шкляр, Трухан і іншыя. Актыўны ўдзел у занятках прынялі тт. Коўшар, Раманоскі, Сірыдоўнаў. Семінар прайшоў паспяхова таму, што яму папярэднічала вялікая арганізацыйная праца. Удзельнікі семінара дамовіліся наступнае паседжанне прысвяціць далейшаму вывучэнню Тэзісаў.

А. КЛЕУЧЭНА.

Праводзяць заняткі творча

На працягу раду год на фізіка-матэматычным і хімічным факультэтах працуюць філасофскія семінары. Удзельнікамі семінара з'яўляюцца многія работнікі названых факультэтаў. Па словах саміх удзельнікаў, семінар прыносіць ім вялікую карысць.

I кастрычніка семінар пачаў свой новы навучальны год. На гэтым занятку была абмеркавана праграма работы, намічаны дакладчыкі па важнейшых праблемах. У ліку тэм, абраных для вывучэння, — актуальныя метадалагічныя праблемы фізікі, хіміі, матэматыкі.

Бліжэйшыя два заняткі будуць прысвечаны вывучэнню Тэзісаў Адзела прапаганды і агітацыі ЦК КПСС і Інстытута марксізма-ленінізма пры ЦК КПСС «Да саракагоддзя Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі (1917—1957 гг.)». Задача заключалася ў тым, каб правесці гэтыя заняткі творча, жыва, на высокім ідэйна-палітычным узроўні.

Удзельнікі семінара адносіцца да вучобы з вялікай цікавасцю і добраўмуленасцю, актыўна удзельнічаюць у абмеркаванні вывучаемых пытанняў. Гэта з'яўляецца важнейшай гарантыяй таго, што работа семінара будзе паспяховай і карыснай.

В. СЦЯПАНАУ,
кіраўнік семінара.

Парглыбляем веды

Пачаўся новы навучальны год у сістэме партыйнай асветы. Селекта многі работнікі бібліятэкі выказалі жаданне займацца ў палітгуртку, якім кіруе тав. Т. А. Базылеу.

Адбылося першае паседжанне палітгуртка. Заняткі пачаліся з гуртка аб Тэзісах «Да саракагоддзя Вялікай Кастрычніцкай соцыялі-

Час прайшоў непрыжметна

Для партыйнай арганізацыі кафедр спецыяльнай падрыхтоўкі мінулы год у сетцы партыйнай асветы азнаменаваўся некаторым паліпшэннем якасці вучобы. Па рашэнню камуністаў у нас быў створан семінар на тэму «Марксізм-ленінізм аб вайне і арміі». Вучоба дапамагла слухачам глыбей авалодаць марксіска-ленінскай навукай, творча прымяняць яе палажэнні да вучэбнай і выхавальнай работы са студэнтамі. Таму ў бягучым навучальным годзе члены кафедр вырашылі прадоўжыць работу гэтага семінара.

Рыхтуючыся да сустрэчы юбілея Кастрычніцкай рэвалюцыі, удзельнікі семінара вырашылі прысвяціць тры заняткі вывучэнню Тэзісаў Адзела прапаганды і агітацыі ЦК КПСС і Інстытута марксізма-ленінізма пры ЦК КПСС «Да саракагоддзя Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі».

Жыва і цікава прайшлі першыя заняткі. У абмеркаванні пытанняў прынялі актыўны ўдзел камуністы тт. Сухоў, Любімаў, Касачоў, Булько. На семінары завязаліся творчыя дыскусіі аб тым, як трэба разумець сутнасць ленынскага плана ГОЭЛРО, па пытаннях НЭПа і іншых.

Па выступленню камуніста М. А. Сухова ўзнікла дыскусія аб доўггах партыі па сялянскаму пытанню. Удзельнікі семінара настолькі захапіліся абмеркаваннем пытанняў, што не заўважылі, як прайшло тры гадзіны, хаця па плану на заняткі адводзілася толькі дзве.

Абмеркаванне Тэзісаў будзе прадаўжацца ў канцы кастрычніка і ў лістападзе. У далейшым асноўная ўвага будзе сканцэнтравана на актуальных пытаннях марксіска-ленінскай тэорыі аб вайне і арміі, на вывучэнні эканамічнай асновы і характары войн у эпоху імперыялізма і распладу каланіяльнай сістэмы, на святэленні сутнасці войн, якія праходзяць у эпоху абароны айчыны.

А. В. КІРСАНАУ,
кіраўнік семінара.

Жыва і цікава

Першыя заняткі тэарэтычнага семінара выкладчыкаў юрыдычнага факультэта былі прысвечаны вывучэнню Тэзісаў Адзела прапаганды і агітацыі ЦК КПСС і Інстытута марксізма-ленінізма пры ЦК КПСС «Да саракагоддзя Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі».

Нягледзячы на арганізацыйныя недахопы, усё-ж першыя заняткі прайшлі цікава і пры высокай актыўнасці ўдзельнікаў.

Асабліва вострыя спрэчкі разгарнуліся па пытанню аб сутнасці савецкай дэмакратыі і яе каранямі адозвенелі ад «хвалёнай» буржуазнай дэмакратыі. Камуністы Юхо, Шквеч і старшая лабарантка Дрэкавала, крытыкуючы ілжывасць буржуазных свабод, прывялі шмат фактычных даных з перыядычнай літаратуры, у прыватнасці, нядаўня падзеі ў Літ-Року.

Пасля заканчэння вывучэння Тэзісаў удзельнікі семінара прыступяць да вывучэння канкрэтнай эканомікі.

Т. ІВАНОУ.

НА ЗДЫМКУ: студэнткі IV курса хімічнага факультэта Зіна Бадзілюская і Таня Галаватая на лабараторных занятках па фізічнай хіміі.

ПАДЗЯКА КАЛГАСНІКАУ

З пачуццём глыбокай падзякі за аказаную дапамогу адлікаюцца калгаснікі сельгасарцелі імя Ільча Мінскага раёна аб рабоце групы студэнтаў III курса хімічнага факультэта БДУ, якую ўзначаліў аспірант кафедры каталізу В. Мардыкін.

Студэнты дапамаглі калгаснікам паспяхова правесці ўборку і абмалот зернявых культур, сабраць і абмалотыць багаты ўраджай льну, вырабіць бурты для засыпкі бульбы на насенне і ўбраць гародніну.

Нягледзячы на дрэннае надвор'е, студэнты сістэматычна праводзілі дзённыя нормы выпрацоўкі.

На ЗДЫМКУ: Група студэнтаў хімічнага факультэта калгасным таку ўбірае ачышчанае зерне яравой пшаніцы для засыпкі у калгасны сяржан на насенне для ўраджая будучага года.

Гэты здымак з удзячнасцю на-днях нам даставіў з калгаса Н. МАРОЗАЎ.

У СВЕЦЕ НАВУКІ І ТЭХНІКІ

Шкляны аўтамабіль

Просты і танны аўтамабіль вышучаны ў ФРГ заводам Брюти. Аўтамабіль мае трубчатую трохкальбасную шасі. На ім усталяваны розныя на аб'ём цыліндры і магутнасці бензавыя матары з паветраным ахаладжэннем і кузаў са шклянога валокна, скрэпленыя пластыкай. Кузаў выаб-

ляюцца ў некалькіх варыянтах — на два або тры месцы і маюць аб'ёмную якавідную форму.

Такі аўтамабіль з матарам у 250 кубічных сантыметраў і магутнасцю ў 15 конскіх сіл развівае хуткасць да 100 кіламетраў у гадзіну.

Кветка атамнага веку

У ЗША выдан першы ў свеце патэнт на кветку, выведзеную пры дапамозе атамнай энергіі. Гэта асяляльная белая «Аноціны гласкі». Яны паходзяць да звычайных кветак гэтага віду, толькі аблучаных радыяактыўным кобальтам. Выпраменьванні не толькі абяцвалі кветку; яны выклікалі мутацыю, г. зн. раптоўныя разкі змяненні спадчынных улас-

цівасцяў. У выніку з сям'яна акрашанай кветкі выраслі расліны з белымі кветкамі.

Вывучэннем уздзеяння прамяня на спадчыннасць і выяўленнем такім чынам новых парод раслін, жывёл і, галоўным чынам, мікраарганізмаў займаецца ўзнікшая за апошнія гады навука — радыягенетыка.

Арыгінальны ратавальны апарат

Ва Францыі сканструяван новы ратавальны апарат, прызначаны для верхалазаў. Рабочы прычэп свай засцерагальны пояс за адыходзячы ад шара сталены

канат. Пры выпадковым падзенні прыводзіцца ў дзеянне умантаваны ў шар цэнтрабежны тормаз, і чалавек з хуткасцю 2 метры ў секунду плаўна апускаецца на зямлю.

КРЫСТАЛ ЦВЯРДЗЕЙ АЛМАЗА

Супрацоўнік лабараторыі высокіх націскаў амерыканскай фірмы «Джэнерал электрык» атрымаў новы прадукт, названы баразонам, які цвёрдзей алмаза: на алмазе

ён пакідае царапіны. Баразон валодае яшчэ той перавагай, што вытрымлівае тэмпературу да 1900 градусаў, у той час як алмаз згарае пры 870 градусах.

НА КАФЕДРЫ ФІЗІЧНАЙ КУЛЬТУРЫ І СПОРТУ

Да саракагоддзя Вялікага Кастрычніка кафедра фізічнай культуры і спорту падрыхтавала рад мерапрыемстваў. На ўрачыстым вечары будзе паказана вялікае выступленне лепшых гімнастаў універсітэта. З 13 кастрычніка пачаўся першы круг першынства універсітэта па баскетболу па праграме круглагадзічнай спартыяды. 20 кастрычніка адбудзецца агульнаўніверсітэцкі крос, уключаны ў агульную праграму. У пачатку лістапада кафедра фізікультуры і спорту запрашае ў госці валеібалістаў і фехтавальшчыкаў Вільнюскага універсітэта.

А. ФУРЫКАЎ.

Біялагічны факультэт

НАПЯРЭДАДНІ ЗНАМЯНАЛЬНАЙ ДАТЫ

Падрыхтоўку да саракагоддзя Вялікага Кастрычніка біялагічны факультэт пачаў яшчэ вясной гэтага года. Гэтае пытанне было абмеркавана на партыйным сходзе. На пляч кафедры падведзены вынікі вучэбнай і навукова-даследчай працы за час свайго існавання.

З абагульняючымі дакладамі аб навуковай дзейнасці кафедраў выступаюць відныя вучоныя нашага факультэта прафесары: Т. Н. Годнеу «Аб заключных рэакцыях абразавання хлорафіла на святле і цемняне», І. С. Лупіновіч «Вынікі даследавання глебы за 40 год», Н. В. Трубін «Да пытання аб гетэрозісе», Д. А. Дарожкін «Вынікі фітотаталагічных даследаванняў у БССР за 40 год», Г. Г. Вінберг «Асноўныя напрамкі і вынікі гідрабіялагічных даследаванняў у БССР, правядзеных БДУ імя В. І. Леніна», доктар біялагічных навук І. Н. Сержанін «Даследаванні БДУ па фауне пазванковых жывёл».

Актыўна вядзе падрыхтоўку да свята СНТ факультэта

Рыхтуецца 6 дакладаў, якія будуць прагаваны на навуковай студэнцкай канферэнцыі. Комсамольская арганізацыя факультэта арганізуе рад сустрэч студэнтаў з удзельнікамі Кастрычніцкай рэвалюцыі.

Наш факультэт ажыццявіў рад мерапрыемстваў па падрыхтоўцы матэрыялаў для ўніверсітэцкай выстаўкі і факультэцкага стэнда, на якіх будуць адлюстраваны дасягненні факультэта за 36 год.

За час работы у БДУ навуковыя работнікі біялага-глебавага факультэта апублікавалі рад манаграфій, падручнікаў, вучэбных дапаможнікаў, спецыяльных навуковых артыкулаў. Выдана каля 30 навукова-папулярных брашураў, на факультэце абаронена 38 доктарскіх і кандыдацкіх дысертацый.

падрыхтавана да абароны — 12. Многія работнікі факультэта з'яўляюцца удзельнікамі і арганізатарамі раду міжнародных і саюзных навуковых канферэнцый (Р. Н. Годнеу, Н. В. Турбін, Г. Г. Вінберг, Н. А. Дарожкін).

Рад нашых работнікаў актыўна удзельнічалі ў баях на франтах грамадзянскай і Айчынай войнаў, у партызанскіх атрадах. Гэта Патровіч, Дарожкін, Калішэвіч, Драко, Парола, Варонін, Пенязь, Гладкі, Карташова, Суднік, Папова, Лазавая. Загінулі ў баях за Радзіму дацэнт Дубовіч, асістэнт Вязовіч, аспірант Завістовіч. Многія работнікі факультэта ўзнагароджаны ордэнамі і медалямі, Ганаровымі граматамі і Граматамі Вярхоўнага Савета БССР.

Калектыў работнікаў і студэнтаў біялага-глебавага факультэта ганарыцца сваімі поспехамі, дасягнутымі за перыяд Совецкай улады, і дастойна сустрачае 40-ую гадавіну Вялікага Кастрычніка.

М. М. ДРАКО, нам. дэкана біяфака.

40 ГОД НАЗАД

Старонка барацьбы мінскіх большэвікоў за ўладу Саветаў у 1917 годзе

У канцы кастрычніка 1917 года контррэвалюцыйныя сілы ў Мінску павялі шалёную атаку на Мінскі Совет, які вёў паслядоўную большэвіцкую лінію. Яны імкнуліся выкрасці чарговы перавес сіл і паконачыць з Советам-цытатам рэвалюцыйнага руху ў Мінску.

У № 18 «Звязды» выданы кіраўнік мінскіх ольшэвікоў Мяснікоў даў водпаведзь усёй эсэра-меншавіцкай, нацыяналістычнай і контррэвалюцыйнай зграі. Ён пісаў: «На фронце адбываецца рэвалюцыя... Ствараюцца там новыя рэвалюцыйныя камітэты... Рэвалюцыйны фронт

возьме і вашу контррэвалюцыйную пазіцыю, якую вы стварылі ў Мінску. Гэта пытанне бліжэйшых дзён».

Ваенна-рэвалюцыйны камітэт II арміі на дапамогу мінскім большэвікам вырашыў паслаць бліндзіраваны цягнік. Рэакцыя прымала ўсе меры, каб любымі спробамі затрымаць адпраўку цягніка.

Вось што расказвае былы член Ваенна-рэвалюцыйнага камітэта II арміі большэвік В. Праўлін, які арганізаваў адпраўку цягніка на дапамогу большэвікам Мінска: «Ад начальніка станцыі я патрабаваў даць

пуць у бок станцыі Замір'е. Той адмовіў. Тады я заявіў яму:

— Мне пуць не патрэбен, бронечыгнік абыйдзеца без вашага пуш. Але папярэдыце наступную станцыю аб нашым выезде. Калі-ж нам на сустрэчу будзе пушчан цягнік, дык вашы мінуці жыцця злічаны.

Я ўлез на паравоз, даў свісток і адправіўся. Не маючы пуш, прыйшоўся ехаць асіярожна, спыняцца і аглядаць усякае свежае месца насыпу. Рабіць гэта прыходзілася яшчэ і таму, што на шляху нашага следавання знаходзіўся рэакцыйна настроены 10-ы чыгуначны батальён, які мог

зрабіць любое паскудства».

На станцыі Залессе, расказаў далей Праўлін, камандант паведамліў яму, што яго просіць да тэлеграфнага апарата загадкава рухам войск «Я пайшоў на тэлеграф, — піша В. Праўлін, — у суправаджанні вялікага натоўпу людзей і пры іх вёў перагаворы па праводу».

У ноч з 1 па 2 лістапада бліндзіраваны поезд пад кіраўніцтвам большэвіка Праўліна прыбыў у Мінск. Ён узяў пад сваю абарону увесь горад. Улада поўнасцю перайшла ў рукі Мінскага Савета рабочых і салдацкіх дэпутатаў.

Вечар сустрэчы з першакурснікамі

У першакурснікаў у гэты дзень настрой быў вельмі радасны. Усе яны, крыху усхваляваныя, сабраліся ў клубе, дзе незабаве адбылася сустрэча з іх старэйшымі таварышамі.

Цёпла прайшла ўрачыстая частка. Група дзячат вельмі бурна рэагуе, калі дэжану геафака аб'яўляюць падзяку і ўручаюць прызы, завабаныя спартсменамі факультэта. А вось яны сабраліся ў танцзале і ажыўлена абмяркоўваюць канцэрт мастацкай самадзейнасці, (здымак 1). Руслане Фёдароўскай (другая справа) вельмі спадабалася выступленне філолагаў, асабліва Калядзкі і Кувымічэнка.

Першакурсніцы філфака знамяцца з малегамі па вучобе Генадзіем Бураўкіным і Рыгорам Бардуліным і просяць іх прачытаць свае вершы. Гена згадзіўся, і прысутныя з захапленнем слухаюць яго верш пра «дарагую, нецалаваную» (здымак 2).

Т. ГАКОВА,
К. ГРОМАЎ.

НАШ СЯБРА—ЛАЎРЭАТ

Варта добра ведаць Рыгора Барадуліна—і адразу беспамылкова адшукаеш яго вершы між другіх. Як і сам Рыгор, яны неспакойныя, парывістыя, поўныя адчайнай сатыры і добрага беларускага гумару; часам не зусім добра «прычэсаныя», але заўсёды шырыя, самабытныя. Перагарташ яго Цаліную нізку: «Кухню Насці», «Над Таболам», «Наваліцу»—і адразу прыпамінаеш, як да самага рання ў ноч пасля прыезду з далёкага Казахстана нам, Нілу Гілевічу і мне, узбуджаны Рыгор апавядаў пра стэп, пра нагрэтую сонцам пшаніцу, пра крывавае мазалі на далонях і пра беларускія песні пад казахскім небам. Ужо тады нарадзіліся новыя добрыя вершы, і імяна з таго часу пачаўся Рыгор Барадулін як сур'ёзны малады паэт.

...Загучалі знаёмыя матывы песень, толькі словы да іх былі незвычайнымі: іх на хадзі па саў Рыгор. Без песень і жартаў ён жыць не мог. І як цяжка ні было часам, там, дзе быў Рыгор, гучэў смех.

З вершамі Рыгора пазнаёмліліся мы яшчэ на першым курсе. Цяжы смытак адлаў ён тады на «рэцэнзію» Нілу Гілевічу. Было ў іх шмат «есенішчыны», прылізанасці. Але і там, сярод штампаваных і напшылівацца, было нямала шырацы і вобразнасці. Затым Рыгор кінута ў другі бок—да літаратурчыны другога тыпу, калі пад добрую канючку падганяўся увесёлы і толькі ў байках і гумарыстычных творах угадваўся сапраўдны Рыгор з яго настрываным тэмпераментам і паласкай.

Свае вершы прысвяціў Рыгор сябрам-цалінікам. Пра цаліну ў беларускай паэзіі ўжо спрабавалі нісаць, з'явіліся і нядрэнныя творы (напрыклад, вершы Панчанкі). Але шыракажучы, імяна ў вершах нашага сябра адчуваўся палітычны пах казахскіх стэпаў, рамантыка цаліных будняў. У нейкім сэнсе ён папоўніў новую тэму ў беларускай паэзіі. І галоўнае, вершы былі сапраўды мастацкімі, вобразнымі, з добрым адчуваннем слова і душы чалавечай.

І калі, будучы на практыцы, я прачытаў у газеце аб прысуджэнні Рыгору Барадуліну другога месца ва Усесаюзным літаратурным фестывальным конкурсе, для мяне гэта не было вялікай нечаканасцю. І не толькі таму, што вершы заслужылі гэтай высокай ацэнкі, а і таму, што Рыгор быў добрым сябрам, гатовым падзяліцца з таварышам апошнім. «Знаёмец хлапец, да носа і багром не дацягнуўся»,—таварыш часам знаёмыя. Але прыехаў ён зноў у наш інтэрнат, зноў загрымеў у калідорах яго голас—і мы убачылі, што нашы асяярогі былі дарэмнымі: Рыгор застаўся такім-жа простым і шчырым. І новыя вершы яго зноў радуць вобразнасцю, напружанасцю і добрым гумарам, якім надарыла яго наша родная Полаччына, дзе Рыгор зрабіў свой першы крок і сустрэў першае гарачае каханне.

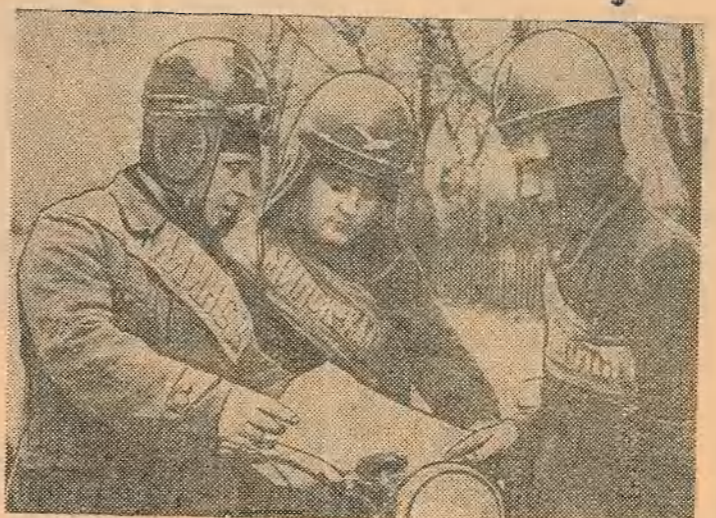
Пачаўся новы навучальны год, многа новых спраў, новых знаёмстваў, спрэчак прынесў ужо ён. Зноў кожны дзень усё новымі падзеямі і інтарэсамі, новымі задумамі загарэўца Рыгор Барадулін—наш лаўрэат, добры і шчыры сябра. І хай яшчэ ў вершах яго і не усё так, як хацелася-б нам і самому Рыгору, але наперадзе ў яго вялікі шчыры шлях з шуканнямі, з роздумамі і сумненнямі і, зразумела, з перамогамі.

Дык «ні пуха ні прах» табе, сябра і таварыш!

Г. БУРАЎКІН.

Фізкультура і СПОРТ

СПАРТЫУНЫ ТЫДЗЕНЬ

Увесь суботні вечар Гена Кузьмічэнка прымераў шлём, на якім красавалася эмблема спартыўнага таварыства «Бурэвіск». Заўтра раніцою ён з групай матацыклістаў універсітэта адпраўляецца ў мотарабег, прысвечаны саракавой гадзіне Вялікага Кастрычніка.

Каля біжорпуса сабраліся студэнты. Гэта і праважаючыя, і удзельнікі кросу, якія з лесняй накіроўваюцца ў парк імя Горкага.

Матацыклісты грэюць матары. Апошнія хвіліны Гена Кузьмічэнка яшчэ раз удакладняе з таварышамі маршрут

Вершы Рыгора Барадуліна

Як захлібнуўся ад радасці жаўранак,
Славячы сонца вясновага дня,
Як па купі на балотных выжарынах
Мякка хрумціць пад нагою сушняк;
Як па-над ярма пад ветравым подыхам
Волька сухая рыць і рыць,
Як адвечоркам над соннымі водамі
Каня ніж не дапросіцца піль,—
Тры гады я не чуў.
Як заснелася возера поўнае,
Бо маладая красуня-вясна,
Каб падсінці хмар касынку цароўня,—
Сінкі ў ваду сыпанула спаўна;
Як палахлівым дзіцём устрывожаным
Хмель каля волькі авіўся вакол,
Як у бары, бо маленякі вожыкі,
Шышкі хвадзья ісыпалі дол,—
Тры гады я не бачыў.

Як пад брустаю шустраю рэчкаю,
Пахнуць ллель, аер і чарот,
У першацвет далкатны парэчкавы,
У чарназём, што павывернуў крот,—
Тры гады не ўдыхаў.
Зноўку ступаю знаёмымі сцежкамі,
Іх не таптаў тры даўгія гады.
Кветкі мне услед пазіраюць з усмешкамі,
З тымі-ж, з якімі глядзел тады...
І крапіва маладая стрыкаецца,
Быццам прыемны, пшыотыць і спамін.
Ем я капусту трыбуную зацвітаў,
Гладжу змарожаны ліст журавін...
Ясны блакіт Вам,
Прасторы зялёныя!
Хай-жа над Вамі з зары да зары
Радасна жаўранкі звоняць натхнёныя,
Сонца гарыць!

ІМЯНЫНЫ

Палатка, як шацёр былінны.
Са скрынак зроблен стол адзін.
Спраўляем мы на лад цалінны
Адразу восем імяны.
Ужо дваццаць год, як сёння,
Учора
У калыхах крэўлян, мінчан,
Заплакалі вясёлым хорам
Васьмёра конях грамадзян.
І брыгадзір наш вясельца,
Падносіць ад імя усіх
Поумісак залатой пшаніцы
Для юбіляраў дарагіх.
На пажаданні не скупіцца—
Гадоў жадае столькі ім,
Як у поуміску ёсьць пшаніцы,
А шчасця—колькі ў стэпе усім.
А ў хуткім часе, каб не меней,
А роўна столькі як зарыят,
(Што месяціца ў ягонай жмені)
Было сукрыстых немаўлят...
На зольку заўтра зноў павінны
На працу выйсці як адзін.
А сёння ў нас на лад цалінны
Адразу восем імяны!

ДОБРАЙ РАНИЦЫ!

А пушкі растанне прарочаць.
Зара маладая займаецца.
Кажу я табе:
— Добрай ночы...
Хоць трэба казаць:
— Добрай раніцы!
І вочы углядаюцца ў вочы.
Гарэзныя, шчыра усміхаюцца,
І кажучы яны:
— Добрай ночы
Хоць трэба казаць:
— Добрай раніцы.
І рукі разняцца не хочуць.
Майней яшчэ толькі сцяскаюцца.
І кажучы яны:
— Добрай ночы
Хоць трэба казаць:
— Добрай раніцы.
Хоць я не хацеў-бы растання,
Ды дзень хай рупліва
спяшаецца,—
Бо ў сённяшні вечар спатканне
Наблізіць ён нам...
— Добрай раніцы.

Світання я з табой не сустракаў,
Не расказаў вяслом азёрнай хвалі,
І толькі шморгаў носам аб рукаў,
Калі цябе да дошкі выклікалі.
Здавалася, што бачыць увесь клас,
Калі ў твой бок глядзеў я незнарокам.
Каб аб сьбе напаміныць лішні раз,
Па пільку заўваж я зарабляў на уроку.
Што стала мне ты нейкаю другою,
Баяўся і сабе прызнацца ў гэтым.
Ды толькі усё чамусьці нас з табой
На книжках плюсаваў без сакрэту.
Ну а калі кілометры за два:
Дамоў з аднавіскоўцамі шла ты,
Як крыўдна мне было, як я злаваў,
Што каля самой школы мая хата.
...Пранесліся гады, як дзіўны птах.
І апынуўся я не ў роднай хаце.
З усмешкай палахлівай на губах

Я сніў цябе ў студэнцкім інтэрнаце...
І вась, нарэшце, на лістах шаці
Прызнаўся я табе ў сваім каханні.
З трывогай «заказное» апусціў
І атрымаў адказ—тваё маучанне.
Дамоў прыехаў.
Кажучы, тры дзень
Грыміць тваё вяселае (я-ж не веру).
Ванок з гароху хочучы мне налезць
Сябры, як алстэаўнаму кавалеру.
Хай надзяюся—мне невялікі страх.
Я з гора чарку асушу патроху.
Што-ж пасядзім з табою мы ў вянках:
Твой—з красак палавых,
А мой—з гароху...
Хай снег гадоў асядзе ў валасах,
Хай будзе мне хоць пяць разоў па дваццаць,—
Усмешкай палахлівай на губах
Ты школьнічай мне будзеш усміхацца...

Студэнты едуць у госці да маракоу!
Нядзеля. Раніца. Стаіць цёлае надвор'е.

прабегу (здымак № 1). Вось падаецца каманда да адпраўлення. Шчаслівага шляху!

А ў парку імя Горкага ў гэты час даецца старт першага забегу дзвухат на дыстанцыю 800 метраў. Потым у барацьбу ўступіць юнак. Ён прадстаўляе прабяжыць 1500 метраў. Тут малейшымі аказавалася прадэманстрацыя каманды фізмата А. Кузьмічэнка, які заняў першае месца з вынікам 4 мін. 24 сек. А. Прановіч і Салункевіч, паказаўшы вынік 4 мін. 30 сек. (здымак № 2). У камандным залку першае месца занялі гісторыкі.

Закончыўся першы круг розыгрыша першынства універсітэта па баскетболу. Перамаглі жаночая каманда філфака і мужчынская каманда юрфака, якія прайшлі без паражэнняў. На III здымку вы бачыце момант ля шчыта ў сустрэчы каманд філфака і біяфака.
Тэкст А. СПІРЬДОНАВА.
Фота Э. ДАМАРАЦКАГА.

РЭДАКТАР А. ВОЛК.

А Б ' Я В А

Студэнты універсітэта, якія пражываюць на прыватных кватэрах, павінны да 10 лістапада прадставіць у прафком заявы на атрыманне платы за кватэру.

Студэнты 1-ых курсаў павінны прыкласці да заявы спраўку домакіраўніцтва.

Прафком БДУ.